

Hikayeler

Tüm Anadolu'yu Çanaklara Sığdıran Kadın: Alev Ebüzziya... Ve Tanışma Hikayemiz...

Gülten Yazıcı Dülger

Çok değerli ve benim de büyük hayranı olduğum, çok özel bir sanatçıdan bahsetmek istiyorum bu gün.

Yarattığı eserleri gibi; zamansız, yaşsız, tüm kültürleri içinde barındırdığını hissettirmesine rağmen, bir o kadar da yalın.

Dünyada seramik ile adı neredeyse özdeşleşen, seramik sanatçısı Alev Ebüzziya'dan bahsediyorum.

Hani bazı konularda denir ya, yüz tane şahit olsa inanası gelmez insanın. Alev Ebüzziya'yı görünce, tam da bu cümle gelebilir aklınıza. Hem yaptığı işlere, hem de enerjisine, hem de fiziksel bedeninin, 84 yaşında olduğuna inanmanız zor değil, imkansız diyebilirim. Ben inanmadım. Yalan olmadığını biliyorum, ama kabul etmesi zor.

Size bu satırlarda Alev Ebüzziya ile tanışma hikayemi anlatacağım.

Çok okuyan bir çocuktum, okuduğum için mi çok hayal kurardım, ya da, daha iyi hayaller kurabilmek için, malzemem çoğalsın diye mi okurdum, bunu hiç anlayamadım.

O hayallerimde, aralardan, bazı kahramanları seçer ve onlarla bir gün tanışmayı hayal ederdim. Hayal dünyasında yaşamazdım, hatta bazen çok gerçekçi bir insan tipi çizebilirdim. Ama yine de o kahramanlarımla içten içe kendimce bir bağ kurardım. Onları, yaptıkları işleri izlerdim... Tabii o zaman internet yok. Ele geçen kitaplar, gazeteler, dergiler, ancak öyle takip edebiliyorum.

Bir de bir dönem, yüksek lisans tezimi yazarken, bir yıl boyunca İstanbul Beyazıt Kütüphanesi, Atatürk Kütüphanesi ve Kadın Eserleri Kütüphanesi'nde sabah 09:00, akşam 17:00, oranın bir çalışanı gibi vakit geçirdim. O dönem, o bilgilere daha kolay ulaşabilme şansım oldu. Hatırladığımda hala, burnuma oralardaki kitap kokuları gelir. Muhteşem günlerdi benim için. Yani büysem de bu izlemem bitmedi o kahramanlarımı...

İşte o kahramanlarımdan biri de Alev Ebüzziya idi.

Nasıl beğeniyorum. Hakkında nerde ne bulsam okuyorum.

Çanaklarındaki o yalınlığa, o yalınlıkla birlikte bütün bir anadoluyu o çanaklara sığdırmasına acayip hayranım. Hayatı da çok renkli geliyor. Türkiye'den gitmiş, yurt dışında tutunmuş.

<http://www.istanbulkadimmuzesi.org/alev-ebuzziya>

Fotoğrafın orijinali için: <https://www.artter.org.tr/sergiler/alevebuzziyasiesbye>

Fotoğrafın orijinali için: <https://turkiyetasarimvakfi.org/en/blog/90-alev-ebuzziya-ile-tekerrur-uzerine>

Bir kadın olarak, seramik sanatçısı olarak bu kadar başarı kazanmış, bayılıyor. Bir gün onunla tanışmayı hayal ediyorum. Kafamda onunla röportajlar yapıyorum...

Tabii hayaller bazen öyle hemencecik gerçekleşemeyebiliyor.

Hayat içinde, zaman zaman yönler değişiyor, kafan karışıyor, hayatını sıfırlayıp, yeniden kuruyorsun falan. O içinde kelebekler uçuran hayallerin, öncelikler listende aşağılara iniyor.

Sen unutuyorsun, ama hayat unutmuyor, o adil, o hep sana yardım ediyor, hayallerini bir gün önüne çıkarıyor.

Gel gün git gün, yüz yıl gibi bir zaman sonra, bir gün Galeri Nev'de , bir sergi geziyoruz. Bir tanıdığımız kanalıyla sayın Haldun Dosdoğru ile tanıştık, sohbet ediyoruz.

Alev Ebüzziya'nın bir eserini gördüm ve tabii hemen kısaca Alev Ebüzziya hayranlığımı anlatıyorum. Haldun bey çok zarif ve kibar birisi: – inşallah diyor bir gün burada sizi tanıştırebilirim, kim bilir. Çok sık olmasa da geliyor buraya...

Benim kulaklarım uğuldamaya başlıyor yine (çok heyecanlanınca, stres olunca -iyi veya kötü-kulaklarım uğulduyor) , neyse, ah inşallah falan temennilerinin sonunda bizim çıkmamız gerekiyor, bir yere yetişeceğiz. Gelecek hafta bir sergi varmış, Haldun bey, onun davetiyesini uzatıyor bize.

-Keşke burada olsaydık, gelirdik, ama öbür gün Paris'e gidiyoruz diyorum. (bazen böyle hiç gerekmediği halde, ayrıntı verip, ardından hemen çok pişman olurum.)

Ama o zaman, ilk kez, gereksiz ayrıntıya girerek konuşmamın faydasını gördüm.

Haldun bey, biraz önce ne kadar çok coşkuyla hayranlığımdan bahsettiysem, isterseniz Alev Ebüzziya'da Paris'te yaşıyor, onunla tanışırsınız dedi. Ben tabii ki, hiç ihtimal vermiyorum. Ayrıca kendime hayal kırıklığı yaşatmak istemiyorum.

-Yok dedim, çok sağ olun, ayıp olur öyle hani, böyle takıntılı bir hayran gibi, ne bileyim, ayrıca işi gücü vardır...

Haldun bey, “Yok çok mütevazıdır o, merak etmeyin, kendisine bu kadar hayran olan birisiyle tanışmaktan, o da çok memnun olur” dedi.

Ondan sonraki konuşmalar kulaklarımda uğultu gibi... Ayrıntılara girip, kafanızı daha fazla şişirmeyeyim.

Biz Paris'e gittik. Haldun bey, Alev hanıma konuyu ve tanışma hayalimi anlatmış, Alev hanım da, tüm zarafetiyle kabul etmiş. Telefonunu vermiş. Ve benimle irtibata geçsinler, randevulaşalım demiş. Bunu öğrendiğimde, kendi kendimi dövmek istedim. Bu heyecanıma da hayallerime de acaip sinir oldum. Çünkü gerçekten, vücudum, ruhum, zihnim her şeyim böyle bir garip hal aldı, stresten ölüyorum. Ertesi gün gideceğiz, o gece sabaha kadar doğru dürüst uyuyamadım. Sabah kalktığımda yüzüm gözüm şişmiş, her yerim kaşıntıdan kabarmış halde çıktık yola.

Alev hanım bizi evine davet etti, adresi verdi ve gidiyoruz. Yolu, evin nerde olduğunu, nasıl gittiğimizi hatırlamıyorum. Sadece kapıyı çaldık ve karşımızda, kırk yıllık dostumuz gibi kocaman bir gülümsemeyle bize sevgi ile “Hoşgeldiniz” diyen muhteşem bir kadın.

Benim o suratımdaki şişlere, kızarıklıklara inat, karşımda en fazla 40 yaşlarında (sanki o da yaşını göstermeyen 40) pırl pırl gencecik bir kadın. İncecik manken gibi (kendimi o an, acayip kilolu hissediyorum) Aramızdaki yaş farkı, sanki onun lehine.

Gerçekten hani denir ya, Hollywood artistlerine taş çıkartacak güzellikte. Alev Ebüzziya için hiç, ama hiç abartı değil. Bu arada çok utanmama rağmen gözlerinin ne renk olduğuna karar veremediğimi ve nasıl bu kadar güzel bir rengi olduğunu da sordum. Ciddi rahatlamışım belli ki...

Hani insan birisi ile tanışmayı hayal eder, sonra tanışınca da, daha ilk dakikada bu muymuş der ya. (Yalan yok daha önce bunu yaşadım, başka bir hayalimle 😊)

Bizi öyle bir şekilde karşıladı ki, bütün stresim uçtu gitti. Sadece hayalime ulaşmanın keyfini yaşıyorum. Nasıl bir sohbet, muhabbet, nasıl tatlı bir insan.

Keşke bir çok yerde gençlerle sohbet etme imkanı olabilse diye içimden geçiriyorum. Ne derin, ne bilge, samimi konuşmalar, çok ufuk açıcı olur...

Gerçekten o an bir kez daha hayran kalıyorum. Hayran kalmamam elde değil. Basın ve iletişim danışmanlığı yaptığım dönemlerde, bazı galerilerle çalıştım. Ve bir çok sanatçıyla da tanışma şansım oldu. Ayrıca bizzat birlikte çalıştığım çok ünlü ressam ve heykeltıraşlar da . oldu. Genelleme yapmak doğru olmaz tabii. Ama aralarında çalışmakta cidden çok zorlandığım, profesyonel olarak çalıştığımız halde, sohbet edemediğim sanatçılar oldu.

Alev Ebüzziya'nın bizi ev-atölyesine kabul edip, o kadar güzel ağırlayıp, ikramlar yapması, saatlerini ayırıp, muhteşem bir sohbet ortamı yaratması beni çok etkiledi.

“Dolu başak eğik durur” sözü onda tezahür etmiş bence. Hem asil, hem cana yakın olmayı başarması da, sanatsal özelliklerinin yanında, insani tarafının da ne kadar özel olduğunu görmemi sağladı. Bu arada kendime de pay çıkardım içten içe, içgüdülerim kuvvetliymiş, hak eden birine hayran olmuşum dedim 😊

Evet şanslı bir hayatın içine doğmuş. Ama o şansın üzerine oturmamış. Rahata ve kolaya kaçabilecek bir ortamı varken, o aslında zor olanı seçmiş. Ve kendini, sırf kendisi olarak var etmeyi başarıp, bir sürü insana da ilham olmuş.

O günkü sohbetimiz benim ona hayranlığım ve merakım üzerine oluşan bir tanışma sohbetiydi. Çok güzel fikirler verdi, içim enerji doldu. Bir insanın 80'li yaşlarında bile, (çağımızda en enerjik yaş denebilecek) 40 yaşında görünüp, daha da genç bir ruh enerjisine sahip olabileceğinin kanıtı olarak beni derinden etkiledi. Atölyesini gördüm. Bir sürü eserini gördüm, dokundum. Benim en çok sevdiğim olan renk yoktu maalesef. Ama bu durum, o günkü mutluluğuma gölge düşürmedi elbet.

14 Şubat 2017, Paris

Ve Alev Ebüzziya'nın eserlerindeki o zamansızlığın, o tüm Anadolu'yu içinde barındırmasına rağmen, tüm dünyaya aitmiş (hatta tüm evrene) hissi uyandıran çanaklarının, insanda uyandırdığı yalın ve sadelikle birlikte, ihtişamının içindeki mütevazı sessizliğini, onlarca metre öteden onun eseri olduğunu anladığımız özgünlüğünü, hepsini anlama şansına erişmiş oldum.

Onlar Alev Ebüzziya'nın kendisiydi...

Alev Ebüzziya Siesbye 30 Ağustos 1938, İstanbul doğumlu. Babası ünlü gazeteci yazar Ziyad Ebüzziya.

Alev Ebüzziya orta öğretim eğitimi için İngiltere'ye gitti. Daha sonra İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nde heykel bölümünde eğitim aldı. Füreyä Koral Atölyesi'nde seramik çalışmaları yaptı. Bir dönem çalışmalarını Almanya'da sürdürdü. Almanya'da hem Höhr-Grenzhausen seramik fabrikalarında çalıştı, hem de seramik çamuru bileşimleri üzerine araştırmalar yaptı. Daha sonra bir dönem Türkiye'ye döndü ve Eczacıbaşı seramik fabrikasında tasarımcı olarak çalıştı.

1963 yılında Danimarka'ya gitti. Danimarka Kraliyet Porselenleri Fabrikaları (Royal Copanhen) tasarımcı olarak çalıştı. Uzun yıllar onlar için tasarım yapmaya devam etti. Danimarka'da kendi atölyesini kurdu. 1987 yılında Kopenhag'daki atölyesini Paris'e taşıdı. Ve hala Paris'te yaşıyor ve çalışmalarını orada sürdürüyor. Dünyanın sayılı müzelerinde eserleri bulunuyor. Aralarında Danimarka Kraliyet Nişanı'nında olduğu bir çok ödüle sahip. Dünyanın değişik ülkelerinde bir çok sergiye katılıyor ve kendi sergiler açmaya devam ediyor. Hala günde sekiz saat çalışmaya devam ediyor.

07/02/2022

